



Direcția juridică

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare nr.105

tel.: 37322/ 26-83-23

www.parlament.md

2011

Nr. 6

**A V I Z**

la proiectul legii pentru completarea articolului 34 din  
Legea privind finanțele publice locale nr.397-XV din 16.10.2003

**(nr.2397 din 01.11.2011)**

Direcția juridică a examinat proiectul de lege menționat, înaintat spre examinare, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797-XIII din 02.04.1996 și Legii privind actele legislative nr.780-XV din 27.12.2001, și comunică următoarele.

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă a deputaților în Parlament Zinaida Grecianii și Galina Balmoș, în corespundere cu prevederile art.73 din Constituție și Titlul II Capitolul 2 din Regulamentul Parlamentului.

2. Scopul proiectului de lege este obligarea autorităților administrației publice locale în alocarea mijloacelor financiare prevăzute în bugetele locale pentru întreținerea instituțiilor de învățământ preșcolar, familiilor care au la întreținere copii cu vârsta de 3-6 ani, în cazul imposibilității asigurării cu locuri în aceste instituții.

3. Potrivit art.4 alin.(1) lit.h) din Legea privind descentralizarea administrativă nr.435-XVI din 28.12.2006, unul din domeniile proprii de activitate a autorităților publice locale de nivelul întâi este construcția, gestionarea, *întreținerea* și echiparea *instituțiilor preșcolare* și extrașcolare (creșe, grădinițe de copii, școli de artă, de muzică). Iar conform alin.(3) al aceluiași articol, „autoritățile publice locale de nivelurile întâi și al doilea, în limitele legii, *dispun de libertate deplină de acțiune* în reglementarea și gestionarea oricărei chestiuni de interes local care nu este exclusă din competența lor și nu este atribuită unei alte autorități. Alte competențe proprii autorităților publice locale pot fi atribuite acestora numai prin lege”.

Însă, conform alin.(3) al art. 10 din Legea privind administrația publică locală nr.436-XVI din 28.12.2006, *autoritățile administrației publice centrale nu pot să stabilească ori să impună competențe autorităților publice locale fără o evaluare prealabilă a impactului financiar pe care aceste competențe l-ar putea genera, fără o consultare a autorităților locale de nivelul corespunzător și fără ca colectivitățile locale să fie asigurate cu mijloacele financiare necesare.*

În continuare, prin alin.(4) al art.31 din Legea privind finanțele publice locale nr.397-XV din 16.10.2003, executorii (ordonatorii) de buget, conducători ai autorității (instituției) publice, împuterniciți cu dreptul de a efectua cheltuieli în conformitate cu alocațiile aprobate, au obligația de a angaja și utiliza alocațiile bugetare numai *în limita prevederilor și destinațiilor aprobate*, pentru cheltuieli strict legate de activitatea instituțiilor și serviciilor publice respective, și cu respectarea dispozițiilor legale. Totodată, atenționăm că noțiunile de „întreținerea instituției preșcolare” și „întreținerea unui copil în instituția preșcolară” urmează a fi delimitate pentru a nu fi confundate.

Autorii urmau să prezinte o analiză economico-financiară detaliată privind numărul copiilor cu vârsta de 3 - 6 ani în raport cu numărul de locuri în instituțiile preșcolare, sumele pentru întreținerea acestor instituții și costul mediu pentru întreținerea unui copil în aceste instituții.

La fel, menționăm că sumele alocate pentru întreținerea instituțiilor preșcolare diferă de la o localitate la alta și astfel, subiecții beneficiari, mamele cu copii cu vârsta de 3-6 ani, vor fi puse în condiții inegale.

Proiectul nu conține reglementări suficiente, ci servește ca o propunere legislativă care urmează a fi detaliată într-un șir de acte legislative și normative pentru a putea fi pusă în aplicare. În lipsa mecanismului de efectuare a calculelor nu se va ajunge la efectul dorit, decât în cazul stabilirii unei sume fixe.

Suplimentar la cele expuse mai sus considerăm că, alocarea unei sume de pînă la 100 lei, chiar și în cazul atribuirii, nici cum nu poate substitui dreptul copiilor de a beneficia de locuri în instituții preșcolare și de a primi o pregătire calitativă pentru debutul școlar.

Mai mult ca atît, potrivit art.17 alin.(6) din Legea învățămîntului 547-XIII din 21.07.1995, pregătirea copiilor preșcolari către școală este obligatorie de la vârsta de 5 ani și se realizează în grupe pregătitoare, în grădiniță sau școală ori, la solicitarea părinților, în familie, iar *statul asigură condițiile materiale și financiare necesare bunei desfășurări a procesului instructiv-educativ în grupele pregătitoare*. În funcție de condițiile locale, acestea pot fi organizate și în cadrul școlii primare.

Obligarea autorităților administrației publice locale în alocarea mijloacelor financiare prevăzute în bugetele locale pentru întreținerea instituțiilor de învățămînt preșcolar, familiilor care au la întreținere copii cu vârsta de 3-6 ani, în cazul imposibilității asigurării cu locuri în aceste instituții va aduce atingere principiului de bază ale administrării publice locale reglementate în alin.(2) al art.3 din Legea privind administrația publică locală nr.436-XVI din 28.12.2006, care prevede că autoritățile administrației publice locale beneficiază de autonomie decizională, organizațională, gestionară și financiară, au dreptul la inițiativă în tot ceea ce privește administrarea treburilor publice locale, exercitîndu-și, în condițiile legii, autoritatea în limitele teritoriului administrat.

În pct.155 al Hotărîrii Guvernului cu privire la aprobarea Programului național strategic în domeniul securității demografice a Republicii Moldova (2011-2025) nr. 768 din 12.10.2011 sînt stabilite prioritățile de adaptare a politicilor

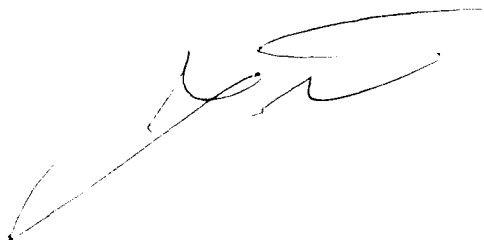
educaționale la realitățile demografice. Una din aceste priorități este crearea condițiilor pentru încadrarea unui număr mai mare de copii în grădinițe și instituții preșcolare.

Cu scop de informare, în **Notele Metodologice privind elaborarea de către autoritățile administrației publice locale a proiectelor de buget pe anul 2012 și a estimărilor pe anii 2013-2014** nr.06/2-07 din 15 iunie 2011, aprobate de Ministerul Finanțelor sînt estimate cheltuielile pentru instituțiile preșcolare, care „în baza datelor Biroului Național de Statistică, privind numărul copiilor în vîrstă de la 3 pînă la 6 ani, înregistrați în fiecare teritoriu la 1 ianuarie 2011 și a costului mediu, posibil a fi asigurat de la bugetul de stat în anul viitor, pentru întreținerea unui copil în aceste instituții, în cuantum de 9051,5 lei”. Prin urmare, lunar pentru întreținerea unui copil în instituția preșcolară, din bugetul de stat în anul 2012 se va aloca suma de 754,3 lei.

Astfel, considerăm că acest proiect de lege ar putea fi examinat în cadrul politicii bugetar-fiscale pe anul 2012 și legii bugetului de stat, pentru ca suma preconizată pentru alocare familiilor care au la întreținere copii cu vîrsta de 3-6 ani, în cazul imposibilității asigurării cu locuri în aceste instituții, să fie stabilită expres în legea bugetară anuală.

Problema abordată necesită a fi examinată ținînd cont de toate aspectele invocate în vederea asigurării cadrului legislativ cu reglementări necesare.

Fără a diminua importanța și necesitatea proiectului de lege, considerăm că, acesta necesită a fi revăzut prin prisma obiecțiilor invocate, iar oportunitatea adoptării este o prerogativă a Parlamentului.



**Șef Direcție  
Ion Creangă**